

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Gareev Radmir, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gareev Radmir împotriva lui Galben Anatolie și Clevadî Natalia cu privire la repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Gareev Radmir și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 octombrie 2015,

c o n s t a t ă

La 12 martie 2015, Gareev Radmir a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Galben Anatolie și Clevadî Natalia cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 05 februarie 2015 s-a adresat în interesele Jannei Colecico către Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău cu plîngere în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, solicitând obligarea Inspectoratului de Poliție Rîșcani mun. Chișinău de a înregistra plîngerea din 03 februarie 2015 în registrul nr. 1 de evidență a infracțiunilor. Plîngerea a fost repartizată pentru examinare judecătorului de instrucție Galben Anatolie.

Indică Gareev Radmir că în cadrul ședinței de judecată din 11 martie 2015 a solicitat ca procesul să fie examinat în limba rusă în temeiul art. 16 alin. (3) Cod de procedură penală, care prevede că procesul penal se poate desfășura în limba acceptată de majoritatea persoanelor care participă la proces. Judecătorul de instrucție Anatolie Galben a respins cererea reclamantului, motivându-și refuzul prin faptul că instanța nu posedă în deplină măsură limba rusă. În consecință, în cadrul ședinței de judecată Gareev Radmir a înaintat cerere de recuzare judecătorului Anatolie Galben, care fiind examinată de către judecătorul Natalia Clevadî, a fost respinsă prin încheierea din 11 martie 2015.

Declară reclamantul că neaplicarea de către judecătorul Anatolie Galben a prevederilor art. 16 alin. (3) Cod de procedură penală privind examinarea cauzei în

limba rusă și respingerea de către judecătorul Natalia Clevadî a cererii de recuzare a judecătorului Anatolie Galben, reprezintă o discriminare pe criteriul limbă de comunicare, interzisă prin art. 6 al Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012. Consideră că judecătorii menționați i-au cauzat suferințe psihice și urmează să-i compenseze prejudiciul moral.

Solicită Gareev Radmir repararea prejudiciului moral de către Galben Anatolie și Clevadî Natalia în mărime de câte 50 000 lei fiecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 octombrie 2015, acțiunea a fost respinsă integral ca fiind neîntemeiată. Instanța de judecată a conchis că Gareev Radmir nu a prezentat probe pertinente și concludente care să demonstreze actul discriminatoriu admis de către pârâți, manifestat prin tratament mai puțin favorabil față de sine în comparație cu altă persoană sau grup de persoane cu care se află în situație analogică și criteriul protejat în baza căruia a avut loc tratamentul. Iar neaplicarea de către judecător a art. 16 alin. (3) Cod de procedură penală nu reprezintă discriminare, or, prevederile normei date nu sunt imperative, ci au un caracter dispozitiv-permisiv. Totodată, dreptul reclamantului Gareev Radmir de a vorbi în limba cunoscută de el, la caz, limba rusă, cât și accesul la justiție, în procesul intentat la plângerea înaintată de către Gareev Radmir în interesele Jannei Colecico în ordinea art. 313 Cod de procedură penală privind obligarea Inspectoratului de Poliție Rîșcani de a înregistra plângerea, a fost asigurat acestuia prin acordarea unui interpret.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, a fost admis apelul declarat de către Gareev Radmir, casată hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 octombrie 2015 și încetat procesul civil în temeiul art. 265 lit. a) CPC.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016, a fost admis recursul declarat de către Gareev Radmir, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 și remisă pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 13 septembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Gareev Radmir și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 octombrie 2015. Curtea de Apel Chișinău a considerat întemeiată și legală concluzia primei instanțe privind respingerea acțiunii, în privința apelantului-reclamant nefiind aplicat tratament discriminatoriu. Or, statul recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, dezvoltarea și funcționarea limbii ruse, precum și facilitează studierea limbilor de circulație internațională, însă conformarea organelor de stat la forma lingvistică de interacțiune cu cetățenii se rezumă doar la cererile petiționare și nu la procedura judiciară de examinare a cauzelor.

La 14 noiembrie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Gareev Radmir a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 octombrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Gareev Radmir a invocat neaplicarea de către instanța de apel a legii care trebuia să fie aplicată, și anume art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012 care prevede că sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare revine pârâtului. Astfel, instanțele ierarhic inferioare eronat au ajuns la concluzia privind respingerea acțiunii pe motivul neprobării tratamentului discriminatoriu de către recurentul-reclamant.

Indică recurentul că intimații Galben Anatolie și Clevadî Natalia nu au prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra faptul că nu au aplicat un tratament discriminatoriu pe criteriu de limbă de comunicare față de Gareev Radmir, interzis prin art. 6 al Legii cu privire la asigurarea egalității.

La 28 noiembrie 2016, în adresa intimațiilor Galben Anatolie și Clevadî Natalia a fost expediată copia recursului declarat de Gareev Radmir, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au prezentat referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Gareev Radmir este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Gareev Radmir nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, iar argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de către Gareev Radmir precum că în speță sarcina de a proba că faptele nu constituie

discriminare revine pârâților Galben Anatolie și Clevadî Natalia potrivit prevederilor art. 19 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, or, această normă de drept urmează a fi aplicată în coroborare cu alin. (1) din articolul menționat, care stipulează că persoana care înaintează o acțiune în instanța de judecată trebuie să prezinte fapte care permit prezumpția existenței unui fapt de discriminare.

La caz, neaplicarea art. 16 alin. (3) Cod de procedură penală nu reprezintă discriminare, prevederile normei date nefiind imperative, legiuitorul operând cu termenul „poate” - procesul penal se poate desfășura în limba acceptată de majoritatea persoanelor care participă la proces, instanța de judecată nefiind obligată la cererea unuia dintre participanți să desfășoare procesul în altă limbă decât cea de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Gareev Radmir ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Gareev Radmir se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu